

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет романо-германської філології
Кафедра романської філології

“ПОЕЗІЯ БЕЗ КОРДОНІВ”

Кафедра романської філології оголошує конкурс перекладів поезії українських поетів романськими мовами “Поезія без кордонів”. До участі запрошуються усі охочі, які вивчають французьку, іспанську або італійську мову як першу чи другу іноземну та хочуть спробувати свої сили у поетичному перекладі.

Метою конкурсу «Поезія без кордонів» є розвиток навичок художнього перекладу, популяризація української поезії у світі романських мов та підтримка творчої ініціативи молоді.

Для участі у конкурсі потрібно:

1. Обрати вірш або уривок із запропонованого кафедрою переліку українських поетів.
2. Створити письмовий авторський переклад вірша без використання ШІ та будь-яких засобів автоматизованого перекладу.
3. Записати відео, на якому ви декламуєте власний переклад (вітається творчий підхід: інтонація, музичний або візуальний супровід тощо).
4. Надіслати до 04.12.2025:
 - переклад у документі формату .doc / .docx
(назва файлу: Прізвище_Ім'я_переклад_конкурс);
 - посилання на відео, завантажене на ваш Google Drive
(доступ “для перегляду”).

На електронну адресу кафедри романської філології з темою листа КОНКУРС: krfptm.frgf@kubg.edu.ua

Переможці у номінаціях перекладу отримують іменні сертифікати учасника.

Найкращі відеороботи будуть нагороджені відзнакою глядацьких симпатій та опубліковані у соціальних мережах кафедри.

Критерії оцінювання робіт:

1. Точність передачі змісту оригінального твору.
2. Збереження поетичного образу та емоційного тону.
3. Відповідність мовним і стилістичним нормам обраної романської мови.
4. Збереження силабо-тонічної системи оригіналу (ритм, темп)
5. Збереження типу римування оригіналу (суміжне ААББ, перехресне АБАБ, кільцеве АББА)
6. Специфіка синтаксичних трансформацій та їхній вплив на ритмо-мелодику оригіналу.
7. Відтворення лексико-стилістичної складової (фонетичні, морфологічні, лексичні оказіоналізми автора та спроба їхніх відтворень).

Бажаємо всім учасникам натхнення, поетичного слуху та любові до мови!

Оргкомітет конкурсу кафедри романської філології

Перелік поезії для перекладу на конкурс :

Ліна Костенко

1.

Вже почалось, мабуть, майбутнє.

Оце, либонь, вже почалось...

Не забувайте незабутнє,

воно вже інеєм взялось!

І не знецінюйте коштовне,

не загубіться у юрбі.

Не проміняйте неповторне

на сто ерзаців у собі!

Минають фронди і жіронди,

минає славне і гучне.

Шукайте посмішку Джоконди,

вона ніколи не мине.

Любіть травинку, і тваринку,

і сонце завтрашнього дня,

вечірню в попелі жаринку,

шляхетну інохідь коня.

Згадайте в поспіху вагона,

в невідворотності зникань,

як рафаелівська Мадонна

у вічі дивиться вікам!

В епоху спорту і синтетики

людей велика ряснота.

Нехай тендітні пальці етики

торкнуть вам серце і вуста.

2. (Уривок)

Кобзарю,

знаєш,

нелегка епоха

оцей двадцятий невгомонний вік.

Завихрень — безліч.

Тиші — анітрохи.

А струсам різним утрачаєш лік.

Звичайні норми починають старіти,

вже всі канони мертві, як неон,

коли стоїть історія на старті

перед ривком в космічний стадіон.

Вона грудьми на фініші розірве

Чумацький шлях, мов стрічку золоту.

І, невагома, у блакитній прірві
відчує враз вагому самоту.
І позивні прокотяться луною
крізь далі неосяжно-голубі...

А як же ми,
співці краси земної?
Чи голоси у нас не заслабі?
Чи не потонуть у вітрах простору?
Чи сприймуть сенс новітньої краси?

Тарас гранітний дивиться суворо:
— А ви гартуйте ваші голоси!
Не пустослів'ям пишним та барвистим,
не скаргами,
не белькотом надій,
не криком,
не переспівом на місці,
а заспівом в дорозі нелегкій.

Бо пам'ятайте,
що на цій планеті,
відколи сотворив її пан Бог,
ще не було епохи для поетів,
але були поети для епох!

3.

(Уривок)

Наснився мені чудернацький базар:
під небом у чистому полі,
для різних людей,
для щедрих і скнар,
продавалися різні Долі.

Одні були царівен не гірш,
а другі – як бідні Мінйони.
Хто купляв собі Долю за гріш.
А хто – і за мільйони.
Дехто щастям своїм платив.
Дехто платив сумлінням.
Дехто – золотом золотим.
А дехто – вельми сумнівним.

Долі-ворожки, тасуючи дні,

до покупців горнулись.
Долі самі набивались мені.
І тільки одна відвернулась.

Я глянула їй в обличчя ясне,
душею покликала очі...
– Ти, все одно, не візьмеш мене, –
Сказала вона неохоче.

Сергій Жадан :

1.

І хотілося б дякувати за можливість не відповідати,
не пояснювати, не повторювати, не торкатись,
за можливість не слухати нарікань і не давати поради,
дякувати за монотонність, дякувати за строкатість.

Дякувати за ту мить між видихом і вдихом,
коли серце по-справжньому зупинялось,
дякувати за голос, який умів робитися тихим,
дякувати за байдужість, дякувати за цікавість.

Дякувати за те, що раптом не ставало відваги,
за те, що навіть не спадало на думку все забути,
за те, на що ніколи не вистачало уваги,
і за те, на що не було шкода вогню та отрути.

Дякувати за надрізи сміху – ламкого, нічного,
дякувати за мовчання рослинну тяглість,
за готовність іти до кінця, аби не оминати нічого,
за готовність віддати все, аби нічого не сталося.

2.(Уривок)

Перші дні листопада.
Вона спить у порожній кімнаті, в чужому ліжку.
А він думає: чуже місто, чужа кімната —
як я її тут залишу?

Третя по обіді.
Суха осінь.
Посиджу, доки вона спить, заговорюючи постійно.
Світло таке легке.
Вона четвертий день у дорозі.

Хай їй хоча би тут буде спокійно.

Якщо буде потрібно —
поправлятиму ковдру.
Якщо буде холодно —
причинятиму вікна.
Спробую перехитрити її застуду невиліковну.
Я сам усе це вигадав,
вона ні в чому не винна.

Як я її залишу?
Незабаром почнеться вечір.
Швидко стемніє, повітря остигне.
Краще вже охоронятиму її речі.
Краще вже грітиму її стигми.

3.
Цілий місяць вони стояли при цій ріці.
Цілий місяць ріка була нерухома й близька.
Не можна було палити вогонь, і мовчали курці.
І з цього боку стояли війська.
І з того боку теж – стояли війська.

Чорна ріка,
тече собі чорна ріка.
Важко бути з нею так довго разом.
Яка вона в серпні глибока, яка в'язка.
Якою вона буде, коли впаде в Азов?

Чути було, як у темряві працюють серця.
Ніхто не знав, що буде наприкінці.
І течією з півночі їм принесло мерця –
непокvapливого, як усі мерці.

Ніби його сюди принесла давня біда,
і тепер ось розвертала в різні боки.
В пробитих легенях його стояла вода –
чорна солодка вода степової ріки.

Йди, чоловіче, звідси, проминай береги,
забирай із собою свою смерть і страх,
тут і нам, живим, не вистачає снаги,
а що вже мертвому робити на цих берегах?

4.

Десь на початку осені з'являються тиша й міць,
Так, немов небеса зачиняють свої майстерні.
За кілька днів усе зрушиться з усталених місць,
Оскільки все розламується й міняється в серпні.

Стебла, сховані між сторінок,
Фарба небес – суха, осіння.
Серпневі яблука схожі на вагітних жінок:
За ніжністю шкіри чується твердість насіння.

Павутина тонкими волокнами залітає у сни,
Тумани стоять на воді, ніби пороми.
Вагітні жінки схожі на яблука восени:
Не знати, чого в них більше – стиглості чи втоми.

Не знати, чого більше в просторі – прозорості чи пітьми,
І хто читає це небо, мов заборонену книгу
Між повітрям осені й повітрям зими,
Між голосами дощу й голосами снігу,
Між тим, що повинно статись, і тим, що сталося вже,
Між дотиками прокидань і рівним вогнем застуди,
Між тим, що тебе вбиває, і тим, що береже,
Між тим, чого не було, і тим, чого не буде.

Василь Симоненко :

1. Україно, п'ю твої зіниці (Уривок)
Україно, п'ю твої зіниці
Голубі й тривожні, ніби рань.
Крешуть з них червоні блискавиці
Революцій, бунтів і повстань.
Україно! Ти для мене диво!
І нехай пливе за роком рік,
Буду, мамо горда і вродлива,
З тебе дивуватися повік.

Ради тебе перли в душі сію,
Ради тебе мислю і творю —
Хай мовчать Америки й Росії,
Коли я з тобою говорю!
Одійдіте, недруги лукаві!
Друзі, зачекайте на путі!
Маю я святе синівське право
З матір'ю побуть на самоті.

2. Є в коханні і будні, і свята...(уривок)

Є в коханні і будні, і свята,
Є у ньому і радість, і жаль,
Бо не можна життя заховати
За рожевих ілюзій вуаль.
І з тобою було б нам гірко,
Обіймав би нас часто сум,
І, бувало б, темніла зірка
У тумані тривожних дум.
Але певен, що жодного разу
У вагання і сумнівів час
Дріб'язкові хмарки образи
Не закрили б сонце від нас.
Бо тебе і мене б судила
Не образа, не гнів — любов.
В душі щедро вона б світила,
Оновляла їх знов і знов.

3. Любов

Дзвенять німою тугою ліси,
Коли їх ніч тремтлива обнімає
І від очей у ревності ховає
Принади їх первісної краси.
Бринять живою радістю ліси,
Як ранок спалахне на небокраї,
Як сонце огняне завісу піднімає
Із їх первісної і чистої краси.
Мені здається, — може, я не знаю, —
Було і буде так у всі часи:
Любов, як сонце, світу відкриває
Безмежну велич людської краси.
І тому світ завжди благословляє
І сонце, що встає, і серце, що кохає.

4. Я ТОБІ ГАЛАНТНО НЕ ВКЛОНЮСЯ

Я тобі галантно не вклонюся,
Компліменту зроду не зліплю,
Тільки в очі ніжні задивлюся,
В них свою тривогу утоплю.

І коли химерною габою
Спеленає землю довга ніч,
Довго серце тужить за тобою,
Довго сон мені не йде до віч.

Довго білі таємничі крила
Обвивають маревом видінь,
І стоїш ти, крихітна, і мила,
І прозора, мов ранкова тінь.

І палають, ніби стиглі вишні,
Владно підкоряючи собі,
Губи, неціловані і грішні,
Очі, божевільно голубі.

Юрій Андрухович

1. ЯРОСЛАВ ҐАРСІА ЛОРКА

Ти прогнав пегасика, мов пасинка,
най собі летить конячка панська!
Сніг упав, як піна з вогнегасника.
Вірш запах, як пасіка чи паска,

був як темна грамота із титлою
чи земля під сніговим накрапом.
Він тобі зійшов стовпом зі світла
і повив тебе, як чистий прапор,—

не словесний порох, не абищиця,
маєш нині світла понад міру,
може, так ніколи й не напишеться
актуальний вірш на захист миру?..

Все на світі — колія й баталія.
Хтось про тебе скаже: мій предтеча.
Та й кружляє однострунна талія —
ти б її спинив, бо кровотеча.

Та й слова, намовчані і зіткані
із безсоння, шкарубкі й первинні.
Та й шукаєш правду під позлітками,
гостру, наче куля в серцевині.

2. ГРИФОН

Мій пане, який нерозумний світ!..
Яка на румовище сходить журба!
Під небом, чорним, ніби графіт,
конаю в піску. І грифон з герба.

З дерев погаслих кричать граки.
Я впав з коня і програв турнір.
Тепер крізь мене ростуть гілки,
пробивши в панцері триста дір.

Лети ж від мене, монстре знамен,
крилатий леве! Я випав з гри.
З очниці в мене цвіте ромен.
Я не мав меча. То був лютні гриф.

А ту, що чекає, що ймення мої
на грифелі пише в сотисячний раз,
крилом захисти. І замовклу її
у землю сховай від облуд і образ.

Чому ж не летиш? На вологім піску
танцюєш довкіл моїх тихих рук.
І п'єш з мене довгу предвічну ріку
ти, схожий на крука. Ти майже крук.